

Nr 44.

Ankom till riksdagens kansli den 18 mars 1938 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ytterligare bidrag för undersökning rörande vissa vattenregleringsföretag.

(1:a avd.)

I en till riksdagen den 25 februari 1938 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 179, har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva,

1:o) att såsom bidrag till bestridande av återstående kostnader för utredning och undersökning rörande vattenavledning från Emåns vattenområde må från statens avdikningsanslag anvisas ett belopp av 7,317 kronor 5 öre;

2:o) att såsom bidrag till bestridande av vissa kostnader för pågående syneförrättning rörande Tämnarens reglering m. m. må från statens avdikningsanslag anvisas ett belopp av högst 24,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet.

1:o.

Emåns reglering i Kalmar län.

Såsom bidrag för utredning och undersökning rörande vattenavledning från Emåns vattenområde har anvisats, av 1930 års, 1932 års och 1933 års riksdagar 4,000 kronor för år samt av 1934 års riksdag 10,000 kronor, eller således tillhoppa 22,000 kronor.

Förrättningsmannen *lantbruksingenjören Erik Lindqvist* har hemställt om anvisande av ytterligare statsbidrag å 7,317 kronor 5 öre för utredningen rörande ifrågasvarande vattenavledning.

Departementschefen har med hänsyn till vad i ärendet framkommit funnit sig böra biträda den gjorda framställningen. Då denna emellertid inkommit så sent, att anslag för ändamålet ej kunnat beräknas i årets statsverksproposition, och då utöver nu begärt belopp ytterligare kostnader för undersökningen icke borde komma att ersättas av statsverket, torde beloppet lämpligen kunna utgå från statens avdikningsanslag.

2:o.

Tämnarens reglering i Västmanlands och Uppsala län.

Till bestridande av vissa kostnader för pågående syneförrättning rörande Tämnarens reglering m. m. medgav 1933 års riksdag, att Kungl. Maj:t finge från statens avdikningsanslag anvisa statsbidrag med högst 20,000 kronor.

Den 7 juli 1933 anvisade Kungl. Maj:t för ifrågavarande ändamål av statens avdikningsanslag förenämnda belopp av högst 20,000 kronor att under iakttagande av vissa angivna bestämmelser ställas till länsstyrelsens i Västmanlands län förfogande. Bland annat skulle sålunda länsstyrelsen äga att av ifrågavarande medel mot vederbörliga av lantbruksstyrelsen godkända räkningar utbetala sådan gottgörelse för syneförrättningen och därmed förenade undersökningar m. m., som kunde tillkomma dels vederbörande lantbruksingenjör enligt gällande lantbruksingenjörstaxa, dels ock biträdande förrättningsman och gode män enligt de grunder, som i berörda avseende funnes angivna i kungörelsen den 10 mars 1922 (nr 103) angående gottgörelse åt synemän vid vissa syneförrättningar.

Nu ifrågavarande företag för reglering av vattenståndet i sjön Tämnaren och dess avlopp m. m. avser att bereda möjlighet till bättre torrläggning och råda bot mot översvämningar å stora odlade och oodlade områden belägna kring eller för sin torrläggning beroende av dessa vattendrag.

I en den 20 december 1937 dagtecknad skrift hava Joel Jansson, Vida gård, Harbonäs, m. fl. jordägare i Östervåla, Harbo, Tierp och Björklinge hemställt, att åtgärder måtte vidtagas för påskyndande av den förrättning, som avser Tämnarens reglering. Över framställningen hava infordrade utlåtanden avgivits den 2 februari 1938 av lantbruksstyrelsen, som därvid överlämnat yttrande av lantbruksingenjören H. Welin-Berger, samt den 23 februari 1938 av statskontoret.

Lantbruksstyrelsen har hemställt, *dels* att enligt av styrelsen föreslagna grunder måtte för anställande hos förrättningsmannen av viss extra arbetskraft i syfte att åstadkomma en forcering av utredningen angående sjön Tämnarens reglering anvisas ett belopp av högst 4,000 kronor, *dels* att för bestridande av i övrigt erforderliga kostnader för det fortsatta utredningsarbetet måtte på enahanda villkor, som gällde för hittills för ändamålet beviljat statsbidrag, utverkas och till länsstyrelsens förfogande ställas ytterligare 20,000 kronor, *dels ock* att å förskottsräkning för nämnda arbete måtte, utan hinder av gällande bestämmelser, kunna till vederbörande förrättningsman utanordnas intill 90 procent av vad enligt räkningen tillkomme honom.

Departementschefen har i ärendet anfört följande.

»I betraktande av den stora betydelse ur jordbrukssynpunkt, som det tillämnade företaget avseende Tämnarens reglering m. m. måste anses äga,

finner jag mig böra biträda lantbruksstyrelsens av statskontoret förordade förslag, att ytterligare högst 20,000 kronor nu ställas till länsstyrelsens i Västmanlands län förfogande för bestridande av erforderliga kostnader för fortsatt utredningsarbete rörande regleringsföretaget. Beloppet torde liksom tidigare för ändamålet beviljat statsbidrag anvisas från statens avdikningsanslag samt disponeras på i huvudsak enahanda villkor som nämnda bidrag. Vidkommande av lantbruksstyrelsen ifrågasatt medelsanvisning av högst 4,000 kronor för anställande hos vederbörande lantbruksingenjör av viss extra arbetskraft i syfte att åstadkomma en forcering av utredningsarbetet synes mig väl i viss mån tveksamhet kunna yppas angående lämpligheten av att vidtaga en dylik extraordinär åtgärd. Enligt vad jag inhämtat lär emellertid den ifrågasatta förstärkningen av arbetskraften vara oundgänglig för att förevarande syneförrättning överhuvud skall kunna hinna slutföras vid den av lantbruksingenjören angivna tidpunkten eller under våren och försommaren 1939 och ytterligare dröjsmål undvikas. Med hänsyn härtill och då det från statsmakternas sida synes böra tillses, att såsom i detta fall för en hel bygd betydelsefulla jordbruksintressen ej äventyras genom alltför långt dröjsmål med förrättningens slutförande, vill jag förorda, att staten, utöver nyssnämnda bidrag å 20,000 kronor, även ställer till länsstyrelsens förfogande ett belopp av högst 4,000 kronor, att enligt av lantbruksstyrelsen angivna grunder användas för anskaffande av erforderlig ytterligare arbetskraft. Jämväl sistnämnda belopp torde böra anvisas från statens avdikningsanslag. Till anvisandet av de sålunda av mig tillstyrkta beloppen, tillhoppa 24,000 kronor, torde riksdagens samtycke böra inhämtas. På Kungl. Maj:t torde böra ankomma att meddela föreskrifter rörande villkoren för åtnjutande av förenämnda statsbidrag å 24,000 kronor, vilket sedermera bör avräknas på det statsbidrag, som kan bliva beviljat för företagets utförande.

Vad slutligen angår lantbruksstyrelsens hemställan om att å förskotts-räkning för ifrågavarande utredningsarbete må, utan hinder av gällande bestämmelser, kunna till förrättningsmannen utanordnas intill 90 procent av vad enligt räkningen tillkommer honom, föranleder framställningen i denna del ingen erinran från min sida. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att i sinom tid meddela beslut rörande denna fråga.»

Utskottet.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot förevarande framställningar och hemställer alltså,

att riksdagen medgiver,

1:o) att såsom bidrag till bestridande av återstående kostnader för utredning och undersökning rörande vattenavledning från Emåns vattenområde må från statens avdikningsanslag anvisas ett belopp av 7,317 kronor 5 öre;

2:o) att såsom bidrag till bestridande av vissa kostnader för pågående syneförrättning rörande Tämnarens reglering m. m. må från statens avdikningsanslag anvisas ett belopp av högst 24,000 kronor.

Stockholm den 18 mars 1938.

På jordbruksutskottets vägnar:

C. J. JOHANSSON.

Närvarande: se utlåtande nr 41.
